

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spař měrný
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty,
Dušl daty,
Wotpođa ty.

Z njebjes mana,
Njeh čl kmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Klž Bóh poda,
Wokřew će!

F.

↳ Serske njedželske lopjeno. ↳

Wudawa so kóždu sobotu w Smolerjez knihčisčezěrnj w Budyschinje a je tam ja schtwórtlětnu pschedplatu 40 pj. dostacž

Palmarum.

Fil. 2, 5—11.

S tym Gosianna teho luda fastupimy do wulkeho člicheho tydženja. Tón kschiz je to snamjo wumóženja, na kotrymž so wón poslušny sam do smjercze da, a kotrehož plódb chze wón nětko jako tón powyschenny pschezo a pschezo tym swojim pschizpivacz. Duž wyskajmy: „khwaleny budž, klž pschindže w mjenje teho Knjesa!“ W nim je nasche sbože a žiwjenje wobsamknjene — w tym mjenje „Jesuf Khrystuf“, kaž jeho nascha epistola dženska s wožebitym wotmyšlenjom mjenuje. My jo wopschijujemy do stareho, rjaneho kschesczianskeho postrowjenja, s kotrymž so kschesczijenjo dženska hščezje strowja:

Khwaleny budž Jesuf Khrystuf!

A tajkej khwalbje wubudžuje naš, hdyž jeho widžimy

1. jako wotrocžka, poslušneho hacž do smjercze,
2. jako Knjesa powyscheneho k čžesczi Boha teho Wótza.

1. My pohladamy na wukhod jeho semskeho žiwjenja, jako bu „podobny čłowjekam“. Drije potasuja so tež w Betlehemje mozy druheho śwěta, kotryž sady njeho ležesche, kotryž jeho pschewodža na wschittich jeho semskich puczach, so spominašche na swoju woprawdžitu domišnu. W čžemnosći čžerpjenja hlada do tamneje wyschšiny, hdžez bóršy sańdže. Tola hacžrunje bšsche jemu krašnosć wyschšeho śwěta tak blisko, hacžrunje snajesche „bójski stalt“

pola teho Wótza jako swoje prawo, kotrež jemu kšuschesche, tak malo mješesche jo tola sa „rubjenstwo, Bohu runy bycz“, so by s tym so khwalil, kaž hordny dobyczetski wójwoda se swojim rubjenstwom so hordži a šebi niczo wot swojeho rubjenstwa wsacz njeda. Tak je nam wón swoju lubosć šjewil. „Wón wupróšni so sam, bu podobny čłowjekam a na waschnju jako čłowjek namařany. Wón wsda so trjebanja swojich bójskich wožebnosćow, kotrež jenož pschi swojich džiwach wusnamjeni; wón bu čłowjek, kaž my, spytany kaž my, bjes hrěcha. Kajke to rošku-dženje, najlěpsche a najwyschšche dacž sa žiwjenje nusy a čžerpjenja. „Wón ponižowašche so sam a bu poslušny hacž do smjercze, hacž do smjercze na kschizju.“ Kak bšsche jemu možno, to wschitto snjesć a bjes hórtošče swój pucz hieč? Jeho jedž bšsche, so wón wolu čžinjšche swojeho Wótza w njebjšach. Poslušnosć bšsche potajnstwo jeho žiwjenja. Kajka poslušnosć tam w sahrodže Getsemane: „Niz kaž ja chzu, ale kaž ty chžesch.“ Tak dže wón šylny a směrný smjercži napscheczivo: „Wótče, ja poruczam swoju dušchu do twojeju rukow.“ Tak može wón na posledku šebje a swój skutk Bohu s dobrým šwědomnjom pschepodacz.

Tak so wón psched našchimi woczemi nětko sašo hotuje k poslednjemu puczěj. Tehodla spěwamy: „Khwaleny budž Jesuf Khrystuf!“ Ale niz jeno „Gosianna“, s hubami, w njewěrzajej śwětnej myšli, kotraž šebi we wschěm jenož na so myšli. Tehdy Jesufa a jeho skutk njerosymisch a wostanješch bjes žohnowanja. Prawa myšl je, s kotrež

dyrbimy jeho strowicz: „Róždy budź teje myšle, jako Jezuŝ Khrystuŝ tež beŝche.“ Tak dyrbimy hotowi być k poniżnoŝci, tak ŝwólności k poŝlušności pschecziwo Bohu a jeho woli. Raŝ nuŝna je tajka myšl, ŝo bychmy w měrje a žohnowanju wopomnjecze jeho wumrjecza ŝwjeczić mogli. Precz i hordosnej myšlu, kiž ŝebi jenož ŝama na ŝo myšli, ŝhto móže ŝa ŝebje ŝebi žadacz; precz ŝe ŝamowólnej, ŝebiczej myšlu, kotraž Bohu a człowjekam tróžka, hdyž pschecziwo woli dže. Nihdže ŝo poniżnoŝcz a ŝamofaprecze lepje njewuknjetej, hač w pohladanju na ŝchiž Khrystuŝowu. Jenož tak my jemu roŝymimy a ŝhto je ŝa naŝ czinić, jenož tehdom wuńdže naŝche ŝtrowjenje i wutroby: ŝhwaleny budź Jezuŝ Khrystuŝ!

2. Duž tež to wulke wobroczenje: „Teho dla je tež Bóh jeho psche wŝcho powyŝhil.“ Tak je jeho žedzenje w zuŝbnym kraju dopjelnjene a wón je doŝtał mŝdu ŝwojeje ŝwěrnoŝcze. ŝhtož je na ŝwěcze ŝkutfowal, ŝo jemu k jeho wěcnej kraŝnoŝci pschida. Wón wostanje ŝe ŝwětom ŝwjaŝany, ale nětko poŝtajeny knjeŝ na wŝhitko; ŝwobodny móže nětko ŝkutfowacz i tym, ŝhtož je warbowal a dobył. To je knjeŝtvo bjeŝ runjecza a jako ŝnamjo je jemu date mjeno, kotrež psche wŝhitke mjena je. Hdyž ŝo jeho mjeno tehdom wŝche ŝchiža napiŝa, myŝlachu ŝebi, ŝo budže poŝledni krócz ŝlyŝchane — a ŝo je potom na wŝchě czaŝy wotŝtronjene. A nětko je wŝchón ŝwět wot tego mjena napjelnjeny. Haj w nim je ta móz, „w kotrež ŝbóžni budžemy“. Haj, njebjeŝa a ŝemja, žiwi a morwi dyrbja wopŝchijeczi być w tym mjenje, „ŝo bychy ŝo w Jezuŝowym mjenje poŝlatowale wŝhitke kolena tnych, kiž w njebjeŝach a na ŝemi a pod ŝemju ŝu a wŝhitke jaŝyki poŝnale, ŝo Jezuŝ Khrystuŝ tón Knjeŝ je k czeŝci Boha tego Wótza.“

A to wŝhitko „k czeŝci Boha tego Wótza.“ Bóh ŝam namaka ŝwoju czeŝcz w tym powyŝchenym, pschetož w nim ŝu jeho myšle wuwjedzene, wot njeho budže ŝtajnje dopomnjeny na ŝwój hordy bohaty ŝlub. Hdyž ŝcheczižan ponižnje ŝwojej koleni ŝhibuje w Jezuŝowym mjenje, móže Bóh huńewa ŝabyć a móže hrěŝniŝa w huńdže pschiwŝacz. Pod Jezuŝowym ŝeptarjom je nětko ŝrijedza w ŝwěcze teje ŝmjercze kraľestwo žiwjenja a měra poŝtajene. W Khrystuŝu je nětko ŝjawné, ŝo je ŝo Bóh woprawdže kaž Wóczež ŝmilić nad ŝwojimi džećzimi. Tak njecha Wótz hinać czeŝczeny być hač w ŝsynu; tak je Khrystuŝ Knjeŝ powyŝcheny k czeŝci Boha tego Wótza.

Raŝ rad jeho dženŝa hižom ŝtrowimy, hdyž tole ŝwětlo kraŝnoŝcze hižom wŝche czeŝpjažeho a mrějazeŝo ŝo ŝaŝwětlicz widžimy. Wěŝo je jeho kraŝnoŝcz hiŝchče wŝchelaŝo pschifryta, jenož i wócžkom wěrny je wona wohladacz. Na tym bu tón lud, kiž jemu něhdy palmy na pucz ŝczeleŝche, k hanibje. Chzemy my jemu, kotrehož je Bóh ŝa Knjeŝa psche wŝhitko czinić, kolena ŝhibowacz a jemu dacž być Knjeŝej naŝcheje wutroby a žiwjenja. Wuŝnajmy jemu ŝwěrnoŝcz, kotraž ŝo jemu poda, jeho ŝo džeŝzi a wot njeho ŝo wodžicz dawata. Hdyž „wŝhitke jaŝyki“ ŝu powołane, jeho jako tego Knjeŝa poŝnacž, njeŝu naŝche jaŝyki psched druhimi wubudžene psches Knjeŝoweŝo Duchu, i nowymi jaŝykami jeho kraŝnoŝcz pschipowjedacz? Raŝ mogli ŝo jeho hańbowacz, hdyž je ŝebi tajke kraŝne mjeno pschihotowal w ŝwěcze — na nim ŝo poŝtorkowacz, kiž ma wŝhitko we ŝwojej ruzy, ŝhtož je dobre a ŝbóžne? Wón naŝcha hordoscz a naŝche wjeŝele, tež pschecziwo njewěrjazym, naŝcha nadžija, hdyž tež cžemnoŝcz ŝrudoby a cžebnoŝcze jeho kraŝnoŝcz pschifrywa. To ŝu te prawe palmy:

ŝofianna temu ŝsynej Dabitowemu, ŝhwaleny budź Jezuŝ Khrystuŝ! Džimy i nim k jeho ŝchižej; wón chzyl naŝch pucz požohnowacz. Khrystchče, ty jehnjo Bože, ŝmil ŝo nad nami a daj nam ŝwój měr!

ŝamjen.

Pod Jezuŝowym kŝhižom.

Nětk hladajmy na Jezuŝa
A džimy cžiŝche ŝa nim!
ŝhto wócžko naŝche wuhlada?
ŝhto widžimy tu na nim?
Ach, ŝsyno Boži, hdyž ty ŝy?
ŝhto czinili na tebi ŝmy,
Ty luboŝcz wulka Boža?

Tu nahi wiŝaŝy na ŝchižu,
Wot ŝwěta wohanjeny;
Wŝchón pschifryty ŝy i hanibu,
Wot Wótza wopuŝchzeny.
Ach puki, ŝwaru, hanjenja
ŝso wŝhitke nětko hromadža
Na hłowu twoju ŝwjatu.

ŝhto i naŝchimi ŝmy hrěchami
Pŝched Bohom nacžinili,
Tu ŝtupa nětk nam psched woczi,
ŝsej ŝmjercz ŝmy ŝaŝlužili
A i nej tež Bože pollecze
Wot czaŝa hač do wěcnoŝcze;
Ach, Božo, budž nam hnadny!

Knjeŝ Jezuŝ ŝa naŝ ŝtupić je
Do ŝmjercze najhórczeje;
Wón poda ŝwoje žiwjenje,
Tak wumohł naŝ je i njeje;
Pŝches jeho ŝmjercz ŝmy ŝdžeŝzeni
A i hnadu Božej pschifryczji
A wumoženje mamy.

Daj we wěrje nam na tebe,
D Jezu, horje hladacz,
A ŝhwalicz twoje wumrjecze,
ŝo i njeho mohł nam nadacz
Doŝcz troŝchta a doŝcz pokoja,
Raž duŝcha naŝcha potreja
Tu czaŝnje a tam wěcžnje!

Daj nam tež ŝprawnu poŝutu,
Pŝched ŝchižom wuproŝchenu,
We tebi Wótzej ŝpodobnu,
Na ŝchiž twój ŝałoženu,
ŝo i daliŝchimi hrěchami
Wjaz njebhčmy cze ŝrudžili
A i nowa ŝchižowali!

Tak ŝchiž twój, Jezu, czeŝczicz daj
Nam, twojim wumoženy!
Nam daj jón mēcž psched wocžomaj
Do džata ponóŝjenym!
Budž morjenemu jehnjeczu
Pŝches žyłu naŝchu wutrobu:
Cžecž, ŝhwalba, džal a kraŝnoŝcz!

Palmarum.

Njedzela Palmarum je pschezo w fchesczjianskej zyrkwi wošebitu wažnošč měla. Čžehnjesche tola tutu njedzelu něhdy Šhrystuš do šwojeho města a lud jeho kaž krala witaše. Tehdy bėsche šo na šhwilku prawe ludowe pošnacze pschese wscho hanjenje a wobaranje farisejskich a pišmawucženych pschedrečo, šo lud to čžinjese, šchtož we wutrobje myšlesche a šchtož šebi tež myšlicž dyrbesche. Tón Šnjes pak mějesche tehdy džei, kiž na džei jeho prjedawšeho pschekrašnjenja dopominaše.

Nětko wschał w našchich Božich šlužbach tole wscho trochu do šady stupa. Wošadžina šedžblivosč je bóle na wošadžinu młodžinu wobročena, kiž njedzela Palmarum šwój fcheczeński šlub wobnowja.

To pak je tola wažna hodžinka! Čži, kiž buch u psched 14 lětami wufschčeni a kiž tehdy psches rót šwojich šmótruw Šhrystušej šwěrnosč šlubichu, čžedža nětko tuto šlubjenje šami na šwoje šwědomnje wsacz. Tajke šlubjenje do Šhrystušoweje ruki njeje ničžo lohke. Šchtož něchtó bližšchemu šlubi, ma tež džeržecž. A teho, kiž šwoje šłowo šama, nima ničtó šańcz. Wón to tež njesašluži. Štuna šo wón tola šchtovej, šotre muž je wěššil kónu wotkamał, pjeršchčenej, š šotrehož je drohi šamjeń wupadnył, abo njewjesče, kiž je šo wo šwój wěnz pschinjekła; pschetož tajki čžłowjek je šwoju čžesč šhubil. Šchtož šo pak wot džěczy psched wotšarjom Šhrystušej šlubi, ma šo hišchče bóle džeržecž. A njecžebny je ščždy čžłowjek, kiž pošdžišcho w žiwjenju po wěrje njekhodži a Bože šasnje njedžerži.

Alle njeje dha tež psche wschu měru čžezka wěz, po Šhryštušowych šłowach čžinicž? Še wschěch šokow torhaju tola młodnych šli towaršchojo a čžahaju jich š praweho pucz a do hrěchow! A nutškach w nich je pschinarodženy šóšcht š štemu, kiž jim bjes pschestacža radži, šo bych u na šlych towaršchow wabjenja pošlučali, a kiž jim myšle mucži a wocži šawjasuje, šo šo njesboža do šotrehož hrěch wodži, prjedy njedohladaju, hacž w nim šłuboko nutškach njetsja! Šak dha čžedža młodži ludžo šo tyhšle nje-pschecželow šowobaracz a w tutych šedženjach wobštacž? Šsměmy wozu šatamacž, kiž bu šprjedža mjes wjelki wuhmata a kiž je šo wot nich roštorhacz šaka? Šasche džěczy pak njesšej a w žiwjenju bjes pomoznika. „Ša šym tón dobry paštyr“, to šłowo pschitwola Šhrystuš wschěm pacžerškim džěczom. „Wostańcze pschi mni! Štano wolačže šo še mni, a wječor šako! A hdyž waš něchtó pohóřčuje, njesabudžče, šo čžzu wam na pomoz šhwatačž, hdyž mje wolačže! Štupčže ščždu njedzelu do mojej doma, hdyž bušchče něhdy fchčzene, a hušto š mojemu wotšarjei, šo bšchčže moji hoščžo byli! Ša šym tón dobry paštyr, ja šnaju waš a moja ruka je šylna doščž, waš w ščždym špytowanju šdžeržecž! Ša šym wašch dobry paštyr!“

Šchtož budže Palmarum mjes pacžerškim džěczimi a tole šłowo čžita, njech jo njesabudže! Wono budže jemu wobarnowazy jandžel w čžezkich špytowanjach. A šohož šonfirmazija hižom wjele lět do šady leži, njech tuto šłowo tež čžita a šo š nowa na šwojeho dobrego paštyrja dopomni a pola njeho wukhowanje pyta!

Šaž wschitzy, jedyn po druhim, jako pacžerške džěczy psched wotšarjom pobudu, tak tež wschitzy, jedyn po druhim, šwój pošledni pucz nastupja. Wóh šaj, šo bychmy tehdy wschitzy wozzy byli, kiž šo wot paštyrja šhubile nješku, šotrež šehodla tón dobry paštyr dom šowjedže do — nješšesšeje paštyrnje!

Bohnowanje šonfirmazije.

„Ša njemějach“, tak junu w towarštwje fchesczjianskich šratrow pošožny šchědžiwž pošjedasche, „na dnju wobnowjenja šwojeho fcheczeńšeho šluba wjele žohnowanja, pschetož moja

wutroba njechasche šo ša nješšesše tehdy hišchče wotamšacz. Šola pak bu ša mje na špodžiwne waschne tutón džei šapoczatk žyle noweho žiwjenja, hacžrunje šebi tehdy šara mašo na nješšesše myšlach. Šwojej macžeri še tehdy runje rano rjana nalika ša-šezka a wona šesche ju wotšchčipła a ju mi do šnešloweje džěrki na moju špowjednu šuknju tyka. Š wulkim špodobanjom a bjes pschestacža ja w zyrkwi na nju hladach. Šuž še mni towaršch rjekny: „Šy njedyrbišch pschezo na šwoju rjanu naliku hladacz, myšl šebi radšcho na to, šchto my dženk a šlubimy a waš šebi jo!“ Šute šłowa šłuboki šaczíšchčž na mje čžinjachu. Šchtož duchowneho rěč šokonjala nješ, to šokonja jednore šłowo mojej towaršcha. Šot teho dnja šech ja wěrjazy fchesczjians.“

Šaj, tak wjele móže tvoje jednore dobre šłowo pošhacz, ale pak tež tvoje ške šłowo šchodžicž!

Na čžichi pjatk.

Šwětko šwěta šłede šascha,
Šóječe, šo mnu pošakaječe!
Š šemi pada šłowa našcha,
Šłaczče, šly jandželške!

W štyšku žalošnym na šemi
Šezecž widžu Šesuka;
Š nješšesšimi jandželemi
Šłacz, ty hrěščna wutroba!

W rězy šrawnej wón šo šupa,
Wutroba šo jemu šchtrje;
Wohēń wšche šłowy šupa,
Šrěšchnik teho wina je.

Š potom šrawnym wobšrepiene
Widžu šóšške woblicžo,
Šot šlych ludži wohanjene,
Šój a pošacz, o hrěšchniko!

Šesukowe šwjate štawy
Šišelkóte šu š hošdžemi;
Šesu bity, Šesu šrawny,
Šchto šmy nacžinili čži!

Ša šchžžu čže wobšladuju,
Šehnjo čžiste, w tvojej šrwi,
Šle šološčž wulku čžuju,
Wutroba wscha we mni rži.

Ššchelecž šrej šy šwoju čžyžo,
Šrawne Bože šehnjatko,
Šo by wumožene bylo
Šyle hrěščne čžłowještvo.

Štalo nješšej, šronowanj
Š šronu šwojej čžernjowej,
Ššłuboke a čžezke rany
Š bitny š hrěchom nješšech šej.

Šwětko šwěta šłede šascha,
Šiwjenje dže do šmjercže,
Šesuk mrěje, šłowa našcha, —
Šłacz, ty hrěšchny čžłowjecže!

Czihi pjatk wumrjeł.

Tuta hnada je ƙo Händelej, tamnemu wulkemu kompo-
nistej, dostała, kiž bė psched wjazy dŕŕli dwė scŕŕ lėtami maleho
růžka ƙwėtko ƙwėta wuhladał. Jeho najwoŕŕebniŕŕe dŕŕŕo je
„meŕŕiaŕŕ“, w kotrymž je nam Jeŕuŕŕ Chryŕtuŕŕ a jeho ŕkutt na
ƙraŕŕne waŕŕnje w notach psched wuŕŕŕi ŕtajeny — wot Jeŕaja-
ƙoweho wėŕŕcŕŕjenja ƙem: „Troŕŕtujcŕŕe, troŕŕtujcŕŕe mój lud!“
psched Bethlehem a Golgatha hacŕŕ ƙ wulkemu haleluja, kiž
Ebůžniŕŕej, psched cŕŕŕpjenje doŕŕonjanemu, ƙlineži, a hacŕŕ ƙ ŕbůž-
nemu hamjeń we wėcŕŕnoŕŕcŕŕi. Sŕtůž je tute hloŕŕy hdy ƙŕŕŕŕŕŕŕ,
temu ƙu wone na pschedo wutrobu ŕajate. So pał Händel wo
ƙnjeŕu Chryŕtuŕŕu niž jeno jako prawy miŕŕŕtr ŕpėwacŕŕ a hracŕŕ
roŕŕnjesche, ale jeho teŕŕ wutroby ƙwojeho Ebůžniŕŕa mjeno-
waŕŕe, to ŕ tŕŕch ƙŕŕŕŕow wiđŕŕimy, kotreŕŕ ƙlakaŕŕe, jako we ƙwo-
jim muŕŕikalnym dŕŕŕe ƙ ŕŕiapjecŕŕdŕŕŕŕatemu ŕtawej Jeŕajajowemu
pschidŕŕe a to wón woŕŕebje teŕŕ na ƙwojim ƙmjertnym ƙožu wo-
poƙaŕŕa.

Eŕwėrnŕy ƙŕŕužobniŕŕ bė pola njeho a ŕtorŕŕeŕŕe na pschi-
bjerazu ƙlaboŕŕcŕŕ ƙwojeho ƙnjeŕa. Duž jeho Händel proŕŕeŕŕe,
jemu 91. psalm wótŕŕe cŕŕitacŕŕ, a prajeŕŕe potom: „O to je ƙytua
a wofŕŕewjaza jėđŕŕ!“ Na to chŕŕyŕŕe 1. Kor. 15. ŕtaw cŕŕitany
mėcŕŕ, na kotryž mėjeŕŕe potom ƙwoje myŕŕŕe. Jako ƙŕŕužobniŕŕ
po ƙhwili na ƙnjeŕowe praŕŕŕenje prajeŕŕe: „Tak ƙaŕŕ wón njeje
žadŕŕn roŕŕniŕŕ, we hloŕŕach rėcŕŕecŕŕ, a ŕo budŕŕe ƙo jemu mjes
njobjeŕŕimi ŕpėwarjemi wėŕŕe woŕŕebne mėŕto pschipoƙaŕŕacŕŕ“,
duž Händel ƙmėŕŕŕotajo wotmolwi: „Ach, hdyž mje tón ƙnjeŕ
jeno nuts puŕŕŕeži a ƙe mni rjeŕŕuje: „„Stuŕŕ ƙo tam do futa a
pschipoŕŕŕuchaj!““, dŕŕa chŕŕu ŕpoƙojom bycŕŕ. Rady ƙo njecham
do prėđŕŕa cŕŕiŕŕecŕŕecŕŕ, ŕo bych w najprėđŕŕŕich rŕnŕŕach ŕtal pola
japochtołow a ƙwojathch, hdyž jeno tu hnadu doŕŕtanu, kotruŕŕ je
Ebůžniŕŕ ŕchacharjeŕŕ wopoƙaŕŕał, potom je mi to doŕŕcŕŕ.“ Wón teŕŕ
wo tym powjedacŕŕe, ƙał ƙu jeho junu w Romje chŕŕŕli podjan-
ŕŕeho ŕcŕŕiniecŕŕ, a ƙał je wjeŕŕeły, ŕo je tehdy ƙwojej ewangelŕŕej
wėrje ƙwėrnŕy wotłal a můŕe ƙo nėtko mŕŕŕejo Boŕŕeje njeŕaŕŕuŕŕe-
neje hnady troŕŕtowačŕŕ. „Dŕŕrbjełi ƙo na ŕkuttŕi ŕpuŕŕŕecŕŕecŕŕ, ty
luby Boŕŕo, ŕŕto by wot naŕŕ było! Sŕtoŕŕ maŕŕy dobreho na
ƙebi, njeje to wŕŕŕitŕŕo dar wot Boha? Sŕtoŕŕ pał je nam
darjene, na to ƙo njemůŕŕemŕŕ hordŕŕiecŕŕ, jako by to naŕŕŕa ŕaŕŕŕuŕŕba
byłla. A ƙmy dŕŕa wŕŕŕitŕŕo cŕŕinili, ŕŕtoŕŕ můŕŕachmy a dŕŕrbjach-
my? Ach, ŕo chŕŕŕ ƙo Bůh ƙmilitcŕŕ, ƙał wŕŕelake pschecŕŕiwo nam
ŕtorŕi? Je-li ƙłowo hnada nicŕŕo njeje, potom teŕŕ ŕ nadŕŕiju
nicŕŕo njeje. Tuteje hnady ƙo ŕ wobėmaj rukomaj dŕŕerŕu; na
tebję, Chryŕŕŕeŕŕe, ƙameho wŕŕŕu nadŕŕiju ja ŕtaju.“ Mėŕŕŕto
poŕŕđŕŕiŕŕo doŕŕta Händel wopyt ƙralowŕŕeje prŕynŕŕŕŕny, kotraŕŕ
jemu pschejeŕŕe, ŕo by ŕtowo ŕaŕŕo ŕtanył. „Daj“, mŕŕejazy wot-
molwi, „horje ƙo mi chŕŕe do ƙlubjeneje hoŕŕody, ƙym mucŕŕny.
Macŕŕe-li mje lubo, wyŕŕoƙa ƙnjeŕi, dŕŕa ŕa mŕŕe proŕŕeŕŕe, ŕo
by ƙo nůž bůrŕŕy minyłla, a ŕo bych ja ŕ tutymaj mojimaj wocŕŕo-
maj ƙwojeho Ebůžniŕŕa wiđŕŕil a ŕo ƙmėł cŕŕihi pjatk wumrječŕŕ!
To je moje ŕadanie a praŕŕŕenje, ŕo bych ƙwojeho ƙnjeŕa a wu-
můžniŕŕa na dnju jeho ŕtanjenja ŕ rowa wot woblicŕŕa ƙ woblicŕŕu
wiđŕŕil.“

Tuto ŕadanie je jemu Bůh ŕ hnady dopjelnił. Czihi pjatk
łeta 1759, runje jako ŕwony hromadu ŕwonjachu, naŕŕŕ ŕpėwacŕŕ
ƙwojej ruzy na wutrobje ŕtyŕŕnywŕŕŕi a ŕe ƙwojimaj hubomaj
hibajo mjelcŕŕo ŕŕeptaŕŕe: „ƙnjeŕe Jeŕu, wŕŕmi mojeho ducha
ƙ ƙebi!“ —

Tak naŕŕŕ ŕpėwacŕŕ, na ƙmjertnym dnju Jeŕuŕŕowym ŕemŕŕe
hloŕŕy ŕady ƙo wotajiwŕŕŕi, ƙo ŕbėhny ƙ hloŕŕam a ƙhėrluŕŕŕam
we wyŕŕŕŕim ƙhorje.

Gustav Knak,

kiž ƙo 1806 w Barlinje narodŕŕi a 1878 na jentym pučŕŕowanju
w Dünowje pola Stolpmündy wumrje, bėŕŕe prėdačŕŕ ewangelija
pschi Bethlehemŕŕej ŕŕŕŕŕŕi w Barlinje. Wot njeho maŕŕy tón
ƙraŕŕny, wot Handrija Sejerja wubjernje pscheloŕŕeny ƙhėrluŕŕŕ:
„Pŕŕiŕŕwocŕŕe, pschŕŕwocŕŕe cŕŕahŕŕcŕŕ mi, hdyŕŕe Jeŕuŕŕ je“ atd. Eŕłėdo-
wazy rjany ƙhėrluŕŕŕ pał wón 1870 w jenu nůž pėŕŕnjesche, kotruŕŕ
dŕŕrbjeŕŕe ŕa cŕŕaŕŕ blėŕŕŕeje ƙhorosŕŕe w ƙamocŕŕe a bjes ŕpanja
pschebŕŕcŕŕ:

Nůž je, ŕpacŕŕ ja njemožu,
Duž na teho ŕhladuju,
Kiž teŕŕ žŕŕu nůž nej ŕpał,
Hdyž je ŕa mŕŕe ŕdychowacŕŕ.

Wiđŕŕu tamnu ŕahrodu,
Jeho bolocŕŕ njeŕmėrnŕu,
Hdyŕŕe je jeho wutroba
Se ƙmjercŕŕu ƙo bėđŕŕiła.

W ƙajŕŕej wón tam ŕtyŕŕnocŕŕe
Sa mŕŕe ƙlecŕŕo cŕŕŕpjeŕŕe!
ƙrwawne ƙrjepŕŕi padaju
Jemu ŕ cŕŕoła a ŕemju.

Jeho lubocŕŕ ŕaŕŕupna
Na mój hrėch mi myŕŕlicŕŕ da;
S nim bjes Chryŕta ŕaŕŕŕuŕŕy
Do hele ƙym ŕtorŕŕeny.

S troŕŕtom teje ŕaŕŕŕuŕŕy,
S Chryŕtuŕŕa ƙrwju ƙrjepjenty,
Boŕŕi mėr we duŕŕŕi mam,
Duž nėtk wocŕŕi ŕandŕŕelam.

K. A. Fiedleŕ.

Wŕŕelake ŕ bliska a ŕ daloka.

— S wulkeŕŕ radoŕŕcŕŕu můŕŕachmy hižom lubym Eŕerbam
ŕjewicŕŕ, ŕo je ƙonŕŕiŕtorŕtowo, kotremuž ƙu naŕŕŕe ƙerbsŕŕe prŕŕŕe
woŕŕady podŕŕajene, w dŕŕiwanju na duchownu potŕŕebnoŕŕcŕŕ
naŕŕŕich ƙerbsŕŕich woŕŕadow, ƙo roŕŕudŕŕiło, ƙo ŕtaracŕŕ ŕa wu-
wucŕŕenje ƙerbsŕŕich duchownych ŕa ƙerbsŕŕe woŕŕady. Duž je ƙo
tajŕŕi ƙerbsŕŕi duchowny ŕeminar, ƙaŕŕ wón hižom dołhe łeta we
Sakŕŕej pod wodŕŕenjom ƙnjeŕa lie. theol. M r ó ŕ a ƙ a w Gro-
dŕŕiŕŕcŕŕu wobŕŕeji, teŕŕ we Wojerezach ŕaŕŕoŕŕil pod wodŕŕenjom
ƙnjeŕa archidiałona Dobruŕŕŕeho. Włodŕŕi ŕtudentojo, kiž ƙo na
duchownŕŕtowo pschihotuja, maja nėtko w jutrownych prŕoŕŕdinach
ƙwoje wuwucŕŕowanja w ƙerbsŕŕej rėcŕŕi we Wojerezach. 4 ŕtuden-
tojo duchownŕŕtowa ƙo łėtŕa wobđŕŕela na tŕŕnile pschihotowanŕŕim
wuwucŕŕenju ŕa ƙerbsŕŕe duchownŕŕtowo. S wulkim dŕŕakom pał
dŕŕŕbi ƙo ŕ nowa pschipoŕŕnacŕŕ tole pschipoŕŕnacŕŕe prŕŕŕeje wyŕŕŕo-
ŕcŕŕe naŕŕŕich ƙerbsŕŕich duchownych potŕŕebnoŕŕcŕŕow, hdyž je wyŕŕŕ-
noŕŕcŕŕ teŕŕ ƙrėđŕŕi ŕa tole wurjadne wuwucŕŕenje pschŕŕwoliła.

— ƙarŕŕi dołhodny ŕakón ŕa Sakŕŕu ƙo ŕ wėŕŕoŕŕcŕŕu pschi-
woŕŕmje, hdyž je ƙo w prjedy wuradŕŕeneŕŕ ƙomŕŕiŕiŕi ƙejma ŕ wje-
tŕŕŕinu hloŕŕow pschijał.

— ƙaŕŕ ƙo ŕa veteranow, ƙoŕŕiž ƙu ŕa wótŕŕny ƙraj wojowali,
łeto a łėpje ŕtara, je teŕŕ ŕaŕŕaranie wojakow, kiž we wojerŕŕej
ƙŕŕuŕŕje ŕteja, pschedo łėpŕŕe. Tak je ƙo nėtko teŕŕ ŕaŕŕo nowy ŕakón
wudal ŕa pohrjeb tajŕŕich wojakow, ƙoŕŕiž w cŕŕaŕŕu ƙwojeje wojerŕ-
ŕeje ƙŕŕuŕŕy wumru. Wėŕŕo pschewemŕŕy, ŕo by tole ŕrudne domacŕŕ-
pytanie ŕtarŕŕim, ƙoŕŕiž ƙwojich mlodostnych ƙynow do wojakow
jeŕŕelu, njepŕŕŕiŕŕŕo. Ale tola teŕŕ, hdyž tajŕŕi cŕŕeŕŕi ƙŕŕiž budŕŕe
ŕtarŕŕim wot Boha napołoŕŕeny, je nėtko ŕa to ŕtarane, ŕo můŕa
ŕtarŕŕi ƙwojich ƙynow, ƙoŕŕiž jako wojazy wumru, domacŕŕ
ƙhowacŕŕ, a ŕo to domjeŕŕenje cŕŕŕta do domŕŕny wyŕŕŕnoŕŕcŕŕ njeŕe a
niž ŕtarŕŕi, ƙaŕŕ bėŕŕe hacŕŕ dołal. Teŕŕ ƙhowanje w domŕŕnje
wyŕŕŕnoŕŕcŕŕ njeŕe.